

Univerzita Karlova

Opatření rektora č. 33/2025

Název: **Standard školitele Univerzity Karlovy**

Gestor: **Odbor pro studium a záležitosti studentů RUK**

Účinnost: **1. září 2025**

Standard školitele Univerzity Karlovy

Čl. 1

Úvodní ustanovení

Cílem tohoto opatření je podrobněji stanovit nároky na výkon funkce a práva a povinnosti školitele studenta doktorského studijního programu (dále jen „školitel“ a „doktorand“) za účelem sjednocení evaluačních parametrů kvality výkonu této funkce a také rámcového vymezení podpory této klíčové role pro kvalitní realizaci doktorského studia.

Čl. 2

Postavení školitele

1. Školitel zajišťuje odborné vedení a primární podporu v oblasti odborné činnosti doktoranda a tématu jeho disertační práce v rámci celého studia. Role školitele je pro úspěšnou realizaci doktorského studia zásadní.
2. Přístup školitele reflektuje individuální situaci a potřeby doktoranda při realizaci povinností spojených s jeho studiem.

Čl. 3

Nároky na funkci školitele

1. Školitel vede disertační práce pouze v oblastech spadajících do jeho odbornosti, tak aby bylo zajištěno dostatečně kvalitní odborné vedení disertační práce.
2. Školitelem může být pouze docent, profesor nebo mimořádný profesor, popřípadě jiný odborník s vědeckou hodností schválený příslušnou vědeckou radou, který v posledních 5 letech vykonával tvůrčí činnost, která odpovídá oblasti nebo oblastem vzdělávání, v rámci které nebo v rámci kterých je uskutečňován doktorský studijní program. Odborník, který má být schválen vědeckou radou, musí spadat například do jedné z uvedených kategorií:
 - a) odborník z Akademie věd ČR (úvazek alespoň 0,5 v Akademii věd ČR, formálně splňuje doporučená hlediska hodnocení univerzity pro habilitační řízení v oboru přinejmenším z hlediska publikační činnosti, včetně oborově specifických požadavků¹),
 - b) akademický či vědecký pracovník, který formálně splňuje doporučená hlediska hodnocení univerzity pro habilitační řízení v oboru, včetně oborově specifických požadavků, s výjimkou pedagogické činnosti a habilitační práce,
 - c) odborník z praxe (uvedení afiliace k zaměstnavateli),
 - d) odborník ze zahraniční vysokoškolské či vědecké instituce (uvedení afiliace k zahraniční vysoké škole či vědecké instituci),
 - e) řešitel významných projektů se zapojením doktorandů (zejména projekty a granty ERC, ERC CZ, GAČR, TAČR, PRIMUS),
 - f) perspektivní akademický či vědecký pracovník zpravidla do 5 let od absolvování doktorského studijního programu.
3. Splnění požadavků některé z kategorií uvedené v odstavci 2 písm. a) až f), případně odůvodnění jiné musí být u každé osoby doloženo v materiálu předkládaném vědecké radě ke schválení. Informace, do které kategorie daná osoba spadá, je součástí usnesení vědecké rady vždy v případě, kdy je tato kategorizace využita.

¹ Doporučená hlediska pro habilitační řízení, včetně oborově specifických požadavků, jsou dána příslušným opatřením rektora a případně navazujícími opatřeními děkanů.

4. Fakulta v rámci jednotlivých studijních programů vede evidenci nehabilitovaných školitelů a jimi vedených disertačních prací, včetně zdůvodnění jejich schválení vědeckou radou podle kritérií dle odstavce 2.
5. Oborová rada pravidelně vyhodnocuje činnost školitelů, kteří vedou disertační práce spadající do její působnosti. Oborová rada prověřuje v souladu s odstavci 2 a 6 způsobilost osoby školit před každým jejím návrhem na jmenování do funkce školitele. Toto hodnocení se týká nejen tvůrčí činnosti, ale celkově vedení doktoranda dle tohoto opatření. Za tímto účelem může fakulta vydat formou opatření děkana vlastní Standard školitele k upřesnění hodnocených parametrů.
6. Počet disertačních prací současně vedených habilitovaným školitelem činí zpravidla pět, ne však více než deset, u nehabilitovaných školitelů nejvýše tři, celkový počet současně vedených závěrečných prací všech typů je stanoven opatřením rektora ke standardům studijních programů univerzity. V úvahu se bere celkový počet závěrečných prací, které školitel současně vede ve všech studijních programech na univerzitě, a skutečnost, zda má dostatek časového prostoru k tomu, aby mohl závěrečné práce v odpovídající kvalitě vést. Do těchto součtů se nepočítají disertační práce doktorandů s přerušným studiem. Stanovené limity je možné překročit pouze v případech, kdy se školiteli zapíše do studia jím vedený doktorand po skončení přerušování studia, nebo to povolí děkan na základě doporučení oborové rady zejména s ohledem na dosavadní úspěšnost vedení disertačních prací.

Čl. 4

Práva a povinnosti školitele

1. Děkan jmenuje školitele na návrh oborové rady. Jmenování školitele děkanem musí být založeno ve spisu doktoranda.
2. Vedení disertačních prací je náplní práce školitele a je popsáno v rámci pracovněprávního vztahu s fakultou uskutečňující daný studijní program.
3. Školitelem může být i jiná osoba než zaměstnanec univerzity, pokud je uzavřena příkazní smlouva mezi univerzitou, resp. příslušnou fakultou, a konkrétním školitelem při zahájení vedení disertační práce.²
4. Základní povinnosti školitele stanovuje Studijní a zkušební řád Univerzity Karlovy. Školitel dále zejména:
 - a) zajišťuje si dostatečné časové možnosti pro odpovědné vedení doktoranda a pravidelně každý měsíc konzultuje s doktorandem výsledky jeho studia,
 - b) zpravidla po prvním jmenování školitelem se účastní úvodního semináře k právům a povinnostem školitele; dále má k dispozici další formy rozvoje,
 - c) upřesňuje si s doktorandem principy supervize, které stanovují detaily jejich budoucí spolupráce,
 - d) seznamuje doktoranda s pravidly akademické integrity a dohlíží, aby byly tyto zásady během realizace disertační práce, při výuce a v dalších relevantních situacích dodržovány,
 - e) aktivně zapojuje doktoranda do vědecké komunity daného oboru jak v rámci instituce, tak i v mezinárodním měřítku; podporuje jej v získání přehledu o stavu vědeckého

² Vzor příkazní smlouvy je dostupný na intranetu Odboru pro studium a záležitosti studentů rektorátu univerzity.

- oboru jeho disertační práce, ve spolupráci s aplikační sférou a v přenosu poznatků do praxe,
- f) podporuje doktoranda v rozvoji klíčových kompetencí (soft-skills), samostatné vědecké práci, publikování a prezentaci výsledků výzkumu,
 - g) poskytuje doktorandovi a zároveň od něj přijímá zpětnou vazbu.
5. V případě neplnění povinností zmíněných v tomto opatření může být školitel z podnětu oborové rady příslušného doktorského studijního programu, doktoranda nebo z vlastního podnětu děkana odvolán děkanem z funkce školitele. Funkce školitele zaniká:
- a) dnem určeným v odvolání děkanem fakulty,
 - b) posledním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po doručení písemného oznámení školitele děkanovi o vzdání se této funkce, není-li v tomto oznámení uvedeno pozdější datum,
 - c) dnem skončení pracovněprávního vztahu školitele k univerzitě,
 - d) skončením platnosti příkazní smlouvy dle odstavce 3.
6. V případě, že školitel nevykonává činnost školitele, jmenuje děkan bez zbytečného odkladu na návrh oborové rady doktorandovi nového školitele. Pokud je to vzhledem k nebezpečí z prodlení nutné, vykonává funkci školitele v nezbytném rozsahu předseda oborové rady.

Čl. 5

Střet zájmů

1. Školitel je povinen dodržovat etické a morální standardy. Tyto standardy jsou specifikovány Etickým kodexem Univerzity Karlovy, popřípadě dalšími předpisy a pokyny univerzity a fakulty, které se týkají zejména mezilidských vztahů, vedení studentů a publikační etiky.
2. Školitel má povinnost bránit vzniku střetu zájmů s jím vedeným doktorandem a případnou krizovou situaci vyřešit tak, aby byl doktorand co nejméně dotčen. Pro případ střetu zájmů, nevhodného chování, porušení vědecké integrity či sporu mezi doktorandem a školitelem může univerzita využít univerzitní či fakultní ombudsořbu či etickou komisi.
3. Pokud není fakultou specifikováno jinak, pak v rámci řešení střetu zájmů může doktorand či školitel vždy kontaktovat oborovou radu příslušného doktorského studijního programu a dále v případě potřeby proděkana fakulty s agendou doktorského studia.
4. Za střet zájmů se považuje zejména:
 - a) příbuzenský či intimní vztah,
 - b) pracovněprávní či obchodní vztah mimo školící pracoviště.
5. Školitel může být spoluautorem výsledků činnosti doktoranda vzniklých či započatých během jeho studia, vždy však přiměřeně ke své tvůrčí spoluúčasti. Ustanovení platí i pro obráceně nastavený poměr autorství doktoranda a školitele.

Čl. 6

Přechodná a závěrečná ustanovení

1. Osoby, které byly jmenovány školiteli před účinností tohoto opatření a nesplňují podmínky uvedené v článku 3 odst. 2 písm. a) až f), zůstávají školiteli.
2. Osoby, které byly jmenovány školiteli před účinností tohoto opatření a počty jimi vedených disertačních prací převyšují stanovené počty dle článku 3 odst. 6, zůstávají školiteli.

3. Povinnost dle článku 4 odst. 3 o uzavření příkazní smlouvy mezi univerzitou a školitelem, který není zaměstnancem univerzity při zahájení vedení doktoranda, se týká školitelů, jejichž doktorandi zahájí studium v akademickém roce 2025/2026 a později.
4. Toto opatření nabývá platnosti dnem jeho podpisu a účinnosti dne 1. září 2025.

V Praze dne 12. srpna 2025

prof. MUDr. Milena Králíčková, Ph.D.